

svakako trebao podstaknuti, ako ne i opomenuti, nadolazeće generacije mladih historičara na silnu neistraženu tematiku i istraživačke mogućnosti koje pruža turbulentno razdoblje zgusnute povijesti kraja 80-ih i prve polovine 90-ih godina ■

Edin Omerčić

Glasnik Udruženja arhivskih radnika Republike Srpske. br. 1, Banjaluka: 2009, 581 str.

Arhivski časopisi su stručne arhivske publikacije koje izdaju arhivske ustanove, arhivska društva ili arhivska udruženja. U ovim časopisima arhivisti i historičari, ali i drugi naučni radnici objavljuju svoje stručne radove iz arhivske teorije i prakse, te naučne radove iz historije, inventare o arhivskoj građi i izbore značajnijih arhivskih dokumenata. Do 2009. godine u Bosni i Hercegovini su izlazila dva arhivska godišnjaka, od 1961. *Glasnik arhiva i Društva arhivskih radnika Bosne i Hercegovine*, a od 2002. *Glasnik Udruženja arhivskih društava Bosne i Hercegovine*, a u Tuzli od 1997. godine izlazi *Arhivska praksa* u izdanju Arhiva Tuzlanskog kantona.

U Banjoj Luci je ove (2009) godine objavljen prvi broj novog arhivskog godišnjaka – *Glasnik Udruženja arhivskih radnika Republike Srpske*, pa je tako bosanskohercegovačka arhivistika obogaćena još jednim stručnim časopisom.

Glavni i odgovorni urednik ovoga *Glasnika* je Dušan Popović, Zoran S. Mačković je sekretar, a članovi redakcije su prof. dr. Đorđe Mikić, Dušan Vržina i Verica Stošić. Kako

je redakcija časopisa sastavljena od historičara i arhivista, tako i prvi broj *Glasnika* sadrži vrijedne radove i priloge iz arhivistike, historije i bibliografije. Časopis zadovoljava sve standarde izdavačke djelatnosti za ovu vrstu stručne literature, te predstavlja značajnu dopunu arhivskoj struci, ali i doprinos bosanskohercegovačkoj historiografiji.

U godišnjaku *Glasnik Udruženja arhivskih radnika Republike Srpske* broj 1 obimna materija je raspoređena u sljedeće rubrike: Arhivistika, Istoriografija, Objavljivanje arhivske građe, Objavljivanje informativnih sredstava, Prikazi i osvrti, Bibliografija, Iz djelatnosti Udruženja arhivskih radnika Republike Srpske i In memoriam.

U uvodnom tekstu *Povodom prvog broja Glasnika* Nebojša Radmanović je naglasio kako je ovaj stručni arhivski časopis planiran u Arhivu u Banjoj Luci još prije 1992. godine, ali zbog izbijanja rata aktivnosti u vezi sa njegovim izdavanjem su stale. *Glasnik* je namijenjen «arhivistima, istoričarima, i drugim naučnicima, književnicima i drugim umjetnicima i ostalim ljubiteljima prošlosti i kulturno-istorijskog naslijeđa».

Prva rubrika *Arhivistika* (1-112) sadrži devet priloga u kojima su tretirana različita pitanja iz arhivske prakse (O Arhivu Republike Srpske, Arhivska djelatnost u Hercegovini, Zaštita arhivske građe u ratnim uslovima i stečena iskustva iz posljednjeg rata, Uloga i značaj arhiva u ostvarivanju prava pristupa informacijama-bosanskohercegovačko iskustvo), arhivske teorije (o arhivskoj građi Fonda Kraljevska banska uprava Vrbaske banovine, informacija o preuzetim fondovima organa vlasti Republike Srpske, o stanju, količini, sadržaju i značaju građe ovih republičkih organa nastalih nakon 1992. godine), te arhivskog zakonodavstva (Zakon o arhivskoj djelatnosti Republike Srpske).

Rubrika *Istoriografija* (113-420) je najobimnija i sadrži 19 priloga koji se hronološki odnose na period od ranog srednjeg vijeka (tumačenje titule župan od njenog prvog javljanja do kraja XII vijeka) do sedamdesetih godina dvadesetog stoljeća (Banjalučke prvomajske proslave 1945-1970). Iziskivalo bi dosta prostora da se nabroje svi prilozi, pa zato izdvajamo samo jedan, autora Đ. Mikić i D. Popovića: „Moć i bogatstvo banjalučkih zemljoposjednika Džinića.“ U članku je predstavljen historijat begovske porodice Džinić, koja je imala istaknutu ulogu u političkom, ekonomskom i socijalnom životu Banje Luke u XIX i prvim decenijama XX stoljeća.

Objavljivanje arhivske građe (435-502) je rubrika u kojoj su prezentirani arhivski dokumenti: Faksimil, transkripcija i interpretacija poništenja jednog bračnog ugovora iz 1398. godine iz Arhiva HAZU, Kraća biografija pop Vasilija-Vajana Kovačevića (1844-1896) i faksimil njegovog svjedočanstva iz 1876. godine, iz vremena Ustanka u Bosni 1875-1878, koji se čuva u Muzeju u Banjoj Luci, Kratak historijat i dvadeset pet poglavlja Propisa o radu Sirotišta „Marija zvijezda“, koje je utemeljeno 1878. godine i Ustav Ruske matice u Banjoj Luci, jednog od udruženja ruskih emigranata koji su nakon okončanog građanskog rata u Rusiji 1921. godine izabrali Banju Luku i Kraljevinu SHS za novu domovinu.

Četvrta rubrika *Objavljivanje informativnih sredstava* (503-520) sadrži analitički inventar arhivske zbirke *Orijentalni rukopisi i dokumenti (1311-); 1311/1925. (Analitički inventar)*. Riječ je o Zbirci orijentalnih rukopisa, što je jedna od 30 arhivskih zbirki Arhiva Republike Srpske, a formirana je otkupom u periodu od 1954. do 1962. godine. Najveći broj dokumenata je otkupljen od osoba koje su rođene u Banjoj Luci, a čine je ruko-

pisi i dokumenti. Kratak prijevod sadržaja rukopisa i dokumenata završio je 1962. godine Rašid Hajdarević, arhivist Istorijskog arhiva Sarajevo, a Ferida Bostandžić je na osnovu ovih prijevoda uradila regesta (ukupno 58).

Rubrika *Prikazi i osvrti* (521-560) sadrži prikaze 2 časopisa i 3 knjige, objavljenih 2008. godine, te tri osvrti, a rubrika *Bibliografija* (561-572) sadrži pregled izdanja Arhiva Republike Srpske i bibliografiju radova radnika Arhiva Republike Srpske.

U rubrici *In memoriam* (577-582) objavljena su sjećanja na umrle arhivske radnike i historičare: Milana Vukmanovića, Ibrahima Ibrišagića, Nafisa Halilovića, Dušana Lukića i Zdravka Antonića ■

Mina Kujović

ZBORNİK RADOVA IDENTITET ISTRE - ISHODIŠTA I PERSPEKTIVE

ur. Marino Manin, Ljiljana Dobrovšak, Gordan Črpić, Robert Blagoni, Zagreb: Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar", Biblioteka ZBORNICI, knjiga 26, 2006, 582 str.

Zbornik radova "Identitet Istre - ishodišta i perspektive" rezultat je istoimenog naučnog skupa održanog u Puli od 16. do 18. juna 2004. godine u organizaciji Pulskog centra Instituta društvenih znanosti "Ivo Pilar", Hrvatskog instituta za povijest u Za-